

DOBROGEA JUNĂ

ABONAMENTE :

Pe un an 10 Lei

Pentru preoți și învățători . . . 8 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare la 1 și la 15 ale fie-cărei luni

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

„Drept și imparțial“

«Am avut ocazia de a mă convinge, că ești om drept și imparțial...» — a ținut să ne-o spună fostul prefect al județului nostru, d. Colonel M. Capșa, într-o scrisoare ce ne-a adresat-o și pe care am dat-o, la timp, publicității, pentru că lealitatea acțiunii noastre primea, ca să zicem așa, o atestare oficială din partea unui demnitar înalt al statului și a cărui întreagă administrațiune, începînd de la dînsul, nu a fost — după cum foarte bine cunoșc cititorii noștri — cîtuși de puțin menajată. Toemai pentru această îndoită considerațiune actul d-lui Capșa a fost pentru noi o deplină satisfacție.

Da, am căutat — pe cît ne-a fost omenește cu putință — să lucrăm *drept și imparțial*; din această cauză am fost cînd ispitiți și lingușiți, cînd amenințați și loviți și rare, foarte rare, ori încurajați cu vre-o vorbă bună și sinceră. Adulațiunile unora nu le-a întrecut de cît cruzimea și perfidia celorlalți; nici ademenirea însă și cu atît mai puțin groaza nu și-au putut face cuib în sufletul nostru.

Ne-am urmat drumul croit și luminat de farul convingerei neșovăite și al căldurii ce ne-o da vîrsta. *Dreptatea și imparțialitatea* noastră nu putea rămîne fără de eco. «Dobrogea Jună» a pătruns, în curînd încheie trei ani de existență și a atins — lăsînd oricî modestie de oparte — un tiraj pe care nu l'a avut pînă acum nici o publicațiune din această provincie — și aceasta, pentru că, fără a fi organul *cui-va*, a fost al *tuturora*.

După un scurt popas, pe care ni-l vor erta cititorii — avem multe motive de a spera aceasta — reluăm astăzi firul activității noastre și fără ca să șovăim un moment asupra «*dreptății*» cauzei și «*imparțialității*» atitudinii noastre, solicităm mai departe încrederea și sprijinul cititorilor și prietenilor «Dobrogei June».

Const. N. Sarry

Constanța, 15 Octombrie 1907.

Ceva despre învățătorii dobrogeni

— Constatări triste —

Ating prin rîndurile de mai jos multe susceptibilități; lovesc o sumedenie de prejude-

căți; stîrnesc patimi ce zac în sufletele celor mai mulți; provoc așa de multe indignări și revolte lăuntrice — încît, dacă fericita mască a anonimatului nu m'ar adăposti, nu știu ce s'ar alege din mine, cutezătorul, îndrăznețul...

Mă pun însă într-o pozițiune cu totul străină de învățămînt, prin care presupun numai că am trecut, dar din care încetez de a mai face parte; mi'inchipuesc că în afară de cunoașterea activității — vrednică de toată lauda de altfel — intra și extra-scolară a învățătorilor, am o foarte exactă idee și despre viața organică a corpului lor, despre felurile manifestări, în aparență străine, în realitate în strînsă legătură cu acesta prin refrîngerile ce le încearcă asupra lui; despre diferitele cadre și grupări care-l separă și înduşmănesc pe toată viața; despre dezlănțuirile de patimi ce se săvîrșesc în lăuntru corpului lor, despre aplecările, simpatiile și tendințele lor politice, fără de care, iarăși, astăzi nu se mai poate judeca nici o organizație constituită; și încerc o apreciere dreaptă și nepărtinitoare, așa cum se cere și cum se poate aștepta de la cineva care s'a lepădat de toate prejudecățile și s'a scuturat de toate legăturile de... rudenie și, deci, de simpatie, care dădeau caracterul de exagerație unor constatări cu pretenție de imparțialitate.

În aceasta calitate judec și numai în acest mod cer să mi se răspundă de cine va găsi că neadevăruri s'a putut strecura în constatările mele și că oare-care aplicare spre exagerare și pesimism m'a condus spre aceste triste și dureroase constatări.

Ceea ce deosebește pe învățătorii dobrogeni de aproape toate celelalte bresle, este desăvîrșita lipsă a spiritului de solidaritate, complectă ne înțelegere a aceluși duh al înfrățirii ce strînge raporturile dintre indivizi și face ca societățile să evolueze ne încetat, tinzînd spre cea mai superioară treaptă de organizație, care se confundă cu starea cea mai înaltă de fericire.

Rostul acestei înfrățiri nu-l înțeleg, iar propovăduirea lui îl lasă cu totul reci, absolut nepăsători.

Cauza trebuie căutată întîi în indeletnicirile productive pe care le săvîrșesc în ceasurile libere, indeletniciri care-l sustrag de la ori-ce alte preocupări de ordin general și care îl împiedică a urma curentele de idei ce se manifestă astăzi în țara noastră, a cărei organizație se resimte de ele. Învățătorii dobrogeni sunt astfel *materialiști*, care-și caută de trebușoara lor, nu înțeleg freamătul ce a cuprins suflarea românească și nu surprind acea mișcare încetă, domolită, care va ajunge cu timpul să miște masele și să hotărască prefaceri adînci, fundamentale. Fieea lor e foarte puțin romantică și expansivă — o fire de orientală leneș, care dacă nu se justifică de cele mai multe ori prin legăturile de sînge, se esplică prin influența mediului în care au fost puși să lucreze. Dacă am căuta ca printr-o expresiune scurtă, să carac-

terisăm pe învățătorii dobrogeni, apoi vom zice că: *Învățătorii dobrogeni sunt... conservatori*. Conservatorii prin apucăturile lor, prin indeletnicirile lor, prin fatalismul lor oriental, prin dezinteresarea și starea de nesimțire în care se găsește, prin neunirea și vrajba dintre ei. Căci veți găsi la învățătorii dobrogeni, în toemai ca și la ciocoii reacționari, caste și sub-impărțiri, și scări cu trepte de urcat spre înălțimea unor situațiuni pentru atingerea cărora se cer o sumedenie de.. însușiri, între care vom număra: lingușirea, ploconeala, intriga, lauda nemeritată, adorațiunea ridicolului și stupidității, etc, etc, — so mai constată iarăși, că de îndată ce au căpătat, să zicem, recunoștința oficială se transformă într'altă, în cît nesocotesc legăturile ce ar trebui să le aibă cu restul corpului, privesc de sus spre cei rămași în urmă, dintre care unii li urmează iar alții rămîn pentru totdeauna în colțul de umbră care-l ferește de privirile mulțimei și de imbelșugatele binecuvîntări ale stăpînitorilor, cu singura mîngiere pe care le-o dă lectura îndelungată, adîncirea problemelor ce frămîntă societățile, neconținută întrebare a cărților, care nu ridică, nu înalță, nu suc, dar care progătesc recunoașterea urmașilor.

Duhul vrajbei esto acela care stăpînește pe învățătorii dobrogeni, duhul intrigilor, care-l slăbesc neconținut și-i dezarmează în fața dușmanului care-l lovește.

Căci, să se observe numai scribosul pelerinaj pe care îl săvîrșesc ei după o instalare nouă de revizor școlar, atitudinile pe care le ia, cuvintele de laudă exagerată pe care le aruncă, tonul umilit, extrem de umilit în care le prezintă, înfățișarea de cerșător prăpădit, — care, toate, presupun desăvîrșita lipsă a simțului de demnitate ce se cere de la ori-ce ființă omenească, absoluta neîncredere, mai mult, ignorare a puterilor proprii.

Pentru ce?

Pentru că să se pîrască unul pe altul, pentru că să se înștiințeze cine a vorbit de rău pe revizorul școlar, ori pe prefectul județului, pentru că să se iscodească inchipuirii ce ating persoana cîrmuitorului vremelnic. Și, așa, învățătorii dobrogeni «se spun» mai rău ca copiii unei școale rurale; liberalii spun pe conservatori, reacționarii pe democrați, bătrînii pe tineri «descreierați» și «nerespectoși» și aceștia, pe ceilalți ș. a. m. d., fiecare la rîndul său, după timp și împrejurările ce-l convin.

Și în loc de emulație vrednică de laudă, în loc de acea întrecere în fapte bune și în desăvîrșire sufletească ce se așteaptă de la ei, avem această goană ne bună după simpatiile politicianilor prin ajutorul intrigilor și pirilor, care degradă pe toți care le săvîrșesc, pe «bătrînii» peste care vîntul prevestitor al ernei a aruncat mărungi fulgi de zăpadă, ca și pe «tinerii» de la care e așteptată avînt și credință, iubire de popor și dragoste de cărți.

Și să ne mirăm cînd, dacă nenorocirea și năpasta se abat asupra unora dintre ei (de obicei asupra aceluia care nu merg în tactul puterzicilor zilei), aceștia se găsește sin

guri, fără putința adăpostului în mijlocul unui cîmp pustiu nelocuit, peste care cad tráznetele cerului de asupra!

Și să ne mirăm pentru ce acel amenințat și batjocorit, în loc de sprijin, îndemn să măcar calde cuvinte de mîngiere zărește, din potrivă, rinjetele de mulțumire bolnavă ale «fraților» care își freacă minile de bucuria ce le o dă satisfacerea postelor lor cabalice!

Și, iar, să ne mai mire cum se pot găsi circumitori care să-și permită fără teamă de răspundere să atace pe învățători, cînd au de partea lor cea mai sfîntă dintre dreptăți, prin chiar puterea legilor ce, în trecut sînt zis, sufăr atîtea interpretări, ce convin tuturor situațiilor și se acomodează tuturor împrejurărilor!

Rușinoasă stare de decădere morală tocmai de la acei care trebuie să dovedească cea mai aleasă moralitate!

Uricios duh de dezbinare la cine trebuie să propoveduiască unirea, înțelegerea, înfrățirea între oameni!

În asemenea împrejurări, se înțelege că învățătorul dobrogean să nu deie tot ceea ce se așteaptă și se poate cere de la dînsul. Căci tot ce se atinge de el ca om, toată suferința și scirba lui au o largă parte de răsfrîngere adîncă asupra întregului său lucru, care se întrerupe, sau, în cazul cel mai fericit, conținește. Și acest învățător dobrogean trebuie să știe, că «numai prin întemeierea unei culturi proprii, numai prin ralierea în jurul acestei culturi proprii, numai prin muncă și jertfă eiheltuite pentru această cultură deosebită și națională, numai prin aceasta popoarele se pot afirma, și numai aceste popoare pot lupta cu izbîndă, și numai aceste popoare pot birui».

Trebuie deci o schimbare. Trebuie ca fiecare, coborîndu-se în adîncul sufletului său să constate ceea ce este fundamental greșit și, reculegînduse, să intre pe calea dreaptă ce duce la izbîndă, mîntuire, biruință.

Și, pe lîngă această prefacere fericită, se cere o altă îndeletnicire de cît acea a intrigilor dezgustătoare: desăvîrșirea sufletească prin necontenita cercetare a cărților ce zac prin rafturile librăriilor, acoperite de praș și scorofite de vreme...

Și o altă preocupare, mult mai înaltă și cu urmări mult fericite: preocuparea sinceră de interesele înalte ale neamului, cărora trebuie să le închinăm toată puterea noastră de muncă, avînd necontenit privirile îndreptate spre ținta cea mai înaltă, spre stoaua cea mai strălucitoare a Românilor: unirea prin cultură a întregului neam românesc.

Căci dacă oamenii se deosebesc prin atîtea unul de altul, ei se unesc prin ideile mari, și în credință față de diusele.

«Păcatele răsătesc pe oameni, poftele îi dușmănesc. pămîntul din ei strigă ceartă și ură, dar privirile ridicate spre înălțimi se unesc în acelaș blind cer albastru de ertare. Idealul, oricare ideal, e ingerul de pace între oameni.»¹⁾

Iar idealul nici-o dată nu trebuie uitat, căci dacă l-am uita pe el, ne-am uita pe noi și aceasta ne duce spre peire sigură, pe care socotese că nimeni nu o dorește, necum să caute a o apropia.

P. S. Dobrogeanu.

1) N. Iorga: Ceva despre Ardealul românesc.

CONSTANȚA

Așa liniștită și blindă s'arătă marea cînd am plecat din Sulina! Și cît ne-a prins în larg a și început a se posomorî și, din ce în ce mai cu minie, a-și ridica oștirile de valuri înaintea noastră. Soarele a asfințit. Pămîntul nu se mai vede. Un întuneric greu, amenințător, se lasă din cerul înorat fără stele. Do pretutindeni, mugînd, talazurile negre vin ca niște matahale vii și se izbesc de coastelo

vaporului care gîlind greoi, se luptă cu nămeții de apă și-și lasă cale dreaptă pe marea involburată. Șueră'n vînt frînghiile întinse de catarguri. Legănarea neregulată a vasului mă amețește. O căldură năbușitoare îmi învâluie capul Culcat pe spate, în aerul greu al cabinei, îmi încopesc minile sub ceață, închid ochii și încerc să cuget: dar vijelia de afară pare că împrăștie și gîndurile mele. E o larmă, un zgomot înfiorător de seaune răsturnate, de uși trîntite. Aud pași repezi pe punte, strigăto nedeslușite. C un vijit năpraznic se nălță valurile aruncîndu-ne pe podelele vaporului, și 'n hîrtoapele ce se deschid vasul, scăpătînd, se pleacă 'ntro parte părășii troznesc, strînși între mișcătoarele dealuri de apă. — O amăgire a simțurilor zăpăcite de spaimă: Mi se pare că în loc să 'năntăm ne lăsăm în jos, ne scufundăm încet în adîncul mării. Mă uit la ușa, — pe acolo are să năvălească apa, pe acolo are să vie moartea. O aștept învâlmășit și repede, ca la lumina unui fulger, îmi apar icoane din copilărie, stoluri de amintiri vechi, nechemate, tresar de odată în scăpărarea unei clipe; cuvinte, și lucruri, și întimplări, la cari nu m'am mai gîndit de mult, vin acum, strînse din depărtările vieții, aduse val-virtej ca de suflarea unei vijelii. — Măsur cu gîndul întinderea mării: peste talazurile-f furioase văd vasul nostru — o jucărie, o coajă de nucă, pe care iscusința omului o cumpănește ș'o poartă totuși pe mări. Infruntînd minia furtunilor. În luptele-f de veacuri cu atîtea primejdii și greutăți ce-l stau în cale, omul îmi apare ca acel voinic năzdrăvan din povești, pe care nimic nu-l înpăimîntă. Cine poate prevedea pînă unde-și va întinde într'o zi hotarele puterilor lui cuceritorul acesta îndrăzneț și neobosit!

În albul zorilor ies pe punte. Furtuna s'a potolit. Marea e liniștită — ostenită parcă de atîta frămîntare 'n deșert. Un oraș frumos strălucește înaintea noastră: Constanța — farul României, aprins la porțile răsăritului, în pragul apelor nestăpînite. O, pămînt binecuvîntat!...

Orașul e răvîrsat pe-o ieșitură de mal împlintată 'n valuri.

Prin cite-a mai trecut, Doamne, și colțișorul acesta de lume!... La început au aruncat ancorele și și-au așezat liman aci Fenicienii, cei dintîi colindători ai mărilor. După ei au venit Grecii cu puternicile lor corăbii. Apoi a început năvala noroadelor de pe uscat. Și așa, neamuri pe neamuri s'au împins în căutarea «Berbecușului cu lăna de aur» de la gurile Istrului; vieți peste vieți s'au așternut în trei mii de ani pe țărîmul acesta, și vijelii după vijelii au bîntuit și-au spulberat așezările lor din temelie.

Constanța de azi, — chemată să devie peste cîțiva ani unul din cele mai mărețe și mai însemnate porturi din lume — stă pe mormîntul vechiului oraș Tomi a cărui întemiere e învăluită în negura unei triste și crude povești: «Frumoasa Medea, fiica lui Aetes regele Colchidiei, fuge de la părintșii lui cu ea și pe micu-i frățior Absirt. Furios, Aetes o urmărește pe mare. Eată-l, — o gata ș'o ajungă. Nebună de spaimă, Medea, ca să scape de corabia prigonitoare, ale cărui pinze se văd tot mai aproape, ucide pe Absirt, și, sferțicinat-I trupul, i-aruncă bucățile pe valuri. Nefericitul părinte oprește mereu corabia, s'aduna de pe apă bucățile nsîngerate ale iubitului său copil și cînd le stringe pe toate, plîngînd de durere, trage la țărîm să le 'ngroape. Limanul acesta, cu orașul care s'a ridicat apoi aci, s'a numit Tomi (de la cuvîntul grecesc *Tomi* = bucată).

De pe atunci au trebuit să fie îmbeșugate și atrăgătoare locurile acestea, pentru ca să s'așeze pe aici popoare venite din depărtări așa de mari. Inscripții vechi, stîlpi de marmură dăltuiți cu măiestrie, atîtea ruini de case, de temple și de băi ce se dezgroapă de sub

malurile acestea, arată starea înfloritoare la care ajunsese Tomi odinioară. O viață puternică, civilizată, încolțise aci, și cine știe unde-ar fi ajuns azi, dac'ar fi fost lăsată 'n pace. Dar s'au pornit de la o vreme șuvoarele de barbari, ș'au curs, au curs încoace năpraznice și pustitoare, spărgînd întăriturile romane, culcînd cetățile la pămînt și prefăcînd în pulbere munca de veacuri a atîtor neamuri. Din năruita Tomi s'a ridicat, sub Constantin cel Mare, Constanța, careia mai tîrziu Genovezii i-au redat, pentru cît-va timp, vechea strălucire și însemnătate comercială. Apoi a căzut sub stăpînirea turcească: cheul și digurile de apărare, lăsate în grija vremii, s'au stricat, frumoasele clădiri ale portului s'au părăduit, toată mișcarea și viața orașului a început a tinji, — un somn îndelungat și greu, ca o robie, s'a întins peste întreaga Dobroge. Valurile Mării boceau stîngeră unei lumi.

Dar eată că dinspre Dunăre se înălță deodată, ca un freamăt re'nvictor, cîntecele de biruință ale Românilor; stindarde ciuruite de gloanțe flutură 'n vînt, ș'acelești brațe vîljoase, cari-au sămănat moartea în cîmpiile Bulgariei, vin acum să împrăștie viață, putere și lumină în cîmpiile și orașele Dobrogei.

Astăzi, în portul Constanței, sirenele vapoarelor românești chiamă vijelioasele trenuri din depărtările apusului: mărețul pod de la Cernavoda leagă pentru tot-deauna căile uscatului cu ale mărilor, deschizînd Europei drumul cel mai scurt înspre bogatele țărîmuri ale Gangelui. Din malul împodobit de vile strălucitoare, pornesc diguri uriașe, puternice brațe de piatră, cari 'nfrîncează furia talazurilor și dau liman liniștit corăbiilor. Azi Constanța, renăscută, privește cu mîndrie peste nesfîrșita împărăție a mării. Ie schelele ei curg avuții din toate cîmbele; iar vara lume de pe lume s'adună pe plajele ei calde.

Soarele-asfințește lungind pe mare umbrele orașului. E o seară frumoasă, liniștită, una din acele dulci seri de vară, în care simți o adevărată fericire să te lași în voia visurilor. Valurile, cu vijitul lor legănător și înison orchestrei de pe mal, a cărui faufară se împrăștie lin în largul mării. Pe cer s'aprinde candelabre de stele. De pe terasa otelului Carol, îmi lunec ochii pe scîlpitoarea cîmpie a mării, și cuget la vremile îndepărtate, la cite 'ntimplări și prefaceri au curs după ele. Mă gîndesc la blindul și nefericitul Ovidiu... Aici și-a plîns amărăciunile surghiunului gingașul poet al Romei. Străin, bolnav, neînțeleș de nimeni, el nu găsește, în sufletu-i abătut, un cuvînt de laudă, nici pentru locul, nici pentru poporul în mijlocul căruia e osîndit să trăiască. În versul lui urlă crivățul iernelor grozave cari 'nghețau marea, pe lira lui suspină dorul de soție, de prieteni, de patria lui pururea frumoasă și surizătoare, din care-a fost gonit, și pe care n'avea ș'o mal vadă nici odată.

Au trecut de atunci nouă-spre-zeco veacuri.

Azi, poete, nu te-ai mai simți așa de străin în locurile acestea. N'ai mai vedea chipuri fioroase de barbari îmbrăcați în cojoace, nici marea prefăcută în pod sunător de ghiță. Scîții s'au dus, și Tomi s'a dărăpănat, și toate s'au schimbat de atunci. Patria ta, neamul tău a răzbătut încoace, ș'o lume nouă a răsărit aici, pe pămîntul acesta stropit de lacrimile tale; un nou oraș s'a ridicat din valurile Potului, sub un cer tot așa de albastru și de cald, ca și al frumoaselor Italii. Din mijlocul acestui oraș statua ta de bronz privește visătoare peste cîmpia acoperită de ruinele cetăților și lagărelor romane, sub zidurile cărora zac oasele compatrioților tăi. Azi te-ai plimba pe ulișii romane, printre vechi monumente, pe ale căror lespezi de marmură ai citi nume cunoscute și scumpe inimii tale: pe scutul legionarilor de piatră ai vedea pe cei doi prunci aplecați la sinul lupoaicei, ș' ai căuta cu noi în adîncimea vremii obîrșia

îndepărtată a glorioasă a noastră. Azi nu s'ar mai ține așă de jalnic lira ta, căci ai trăi aci în mijlocul unui popor care ți-ar fi drag între oameni al căror chip ți-ar aminti trăsăturile mindro ale cetățenilor români, și în a căror limbă — mlădioasă și sonoră ca și versurile tale — ai regăsi, cu atita sfîntenie păstrate, urmele vii din graiul stins de mult al poporului tău.

A. VLĂDUȚĂ
(România Pitorească)

O JURISPRUDENȚĂ IMPORTANTĂ

După principiul consacrat de dreptul ținător, locuitorii unui teritoriu anexat, trecînd sub dominațiunea străină, nu pierd drepturile civice de care s'au bucurat pe teritoriul anexat, afară de restricțiunile impuse de legea statului căruia a fost anexat.

Ast fel în virtutea acestui principiu au toți locuitorii teritoriului anexat, derivând din cetățenia statului sub dominațiunea căruia au trecut, ei numai acei cari s'au bucurat de această cetățenie în statul de la care au fost deslipiți; legiuitorul român ținînd seamă de acest principiu pe care umani alea ei și civilizația îl recomandă cuceritorilor, prin art. 3 din legea de la 9 Martie 1880 relativă la organizarea Dobrogei, declară că toți locuitorii Dobrogei cari la 11 Aprilie 1877 erau cetățeni otomani, derivă și sunt cetățeni români.

Gvernul român renunșînd a forma o statistică de numărul locuitorilor Dobrogei la 11 Aprilie 1877 cu arătarea numelui, a epocii așezării lor în Dobrogea, a neamului lor și a drepturilor de care s'au bucurat sub musulmanii, a lăsat în sarcina celui ce se preînde cetățean român, să facă dovada că a locuit în Dobrogea la 11 Aprilie 1877.

Dacă este adeărat că o simplă eroare nu poate infirma o stare de drept, nu este mai puțin exact că această eroare trebuie să fie demonstrată, pentru ca cel ce din eroare s'a considerat străin, să fie recunoscut că a fost tot d'una român.

O circulară a d-lui Haret

Ministerul instrucțiunii publice a trimis o circulară către toți învățătorii și învățătoarele, institutorii și institutoarele, profesorii și profesorele de toate gradele, în care le spune, între altele:

Să reluăm cu puteri înnoite munca noastră cea bună pentru luminarea poporului și pentru ajutarea lui în lupta pentru existență. Să facem să intre, de s'ar putea, toți țărani în băncile populare, să dezvoltăm cu înțelepciune tovarășii sătești, să stîrpim pe samșarii și pe cămătarii de prin sate, să umplem bisericile de credincioși să populăm școlile, să chomăm și pe cei vîrstnici la lumină, să ajutăm pe copiii cărora sărăcia le este o piedică ca să vină la școală, să învățăm pe țărani și pe copiii lor să lucreze mai bine pămîntul, să-l învățăm a se îngriji mai bine de sănătatea lor trupească și sufletească, să le vindecăm sufletul de otrava urei și a neîncrederei și să le dăm în schimb credința că prin muncă cîștigă, prin stăruință cumpătată, prin înțelepciune și prin răbdare se ajunge la orîce.

Dar solidaritatea aceasta trebuie să unească la un loc nu numai pe învățători, dar pe toți aceia cari într'un fel oare-care pot contribui la realizarea scopului acțiunii învățătorescilor.

În prima linie sunt preoții. Atit prin chemarea lor cit și prin ascendentul pe care-l au asupra poporului de la țară, preoții trebuie să participe în cea mai largă măsură posibilă la lucrarea noastră. De aceia ei trebuie asociați la dînsa pretutindeni. Circulă-

rile noastre anterioare în această privință dobîndesc acum o nouă însemnătate, în urma evenimentelor care au dovedit, și preoților, și învățătorilor, cit de mult trebuie ca acțiunea lor să fie nedespărțită.

De asemenea trebuie ca prin toate mijloacele posibile să fie atrase și interesate la mișcarea noastră toate autoritățile locale: administrația, primarul, medicul etc. Nu trebuie să intre în mintea cuiva, că ceea-ce se întreprinde este apanagiul unuia sau altuia. Fie care trebuie să înțeleagă că este vorba de o acțiune la care sunt datori să ia parte toți acei cari își dau seamă de rostul lucrurilor; și dacă mă adesez în special dăscălimel, este numai pentru-că eu dînsa sunt chemat să vorbesc și pentru-că în lucrarea aceasta ea este în poziție de a face unele servicii, mai bine de cit le-ar putea face alții.

Recomand cu stăruință tutulor să nu întreprindă mai multe lucruri de o dată și nu lucruri mai presus de puterile lor. Recomandă această pe care am făcut o repetiție rînduri, are mereu nevoie să fie reamintită, pentru că prea adese ori am văzut că unii nu știu să-și proporieze întreprinderile cu puterile lor. Am văzut înghobindu-se tovarășii fără nici un capital, pentru cumpărare sau arendare de pămînt cînd lucrează cineva cu atita ușurință, face numai rău, pentru că deșteaptă speranțe care nu se pot realiza. Mai bine de cit să lucreze așa, este să nu lucreze de loc.

Nu trebuie întreprins nimic fără a se studia bine și a se lua toate măsurile pentru a se asigura succesul. O întreprindere care nu reușește este un rău nu numai pentru dînsa, dar pentru toți aceia care au văzut nesuccesul și s'au descurajat din cauza lui.

Dar mai presus de toate, trebuie ca nimeni să nu piardă un moment din vedere că acțiunea corpului didactic trebuie înainte de toate să aibă scopul de a aduce armonia și buna înțelegere între toți cei cari trăiesc în această țară. Ar fi nu iluzoriu, ci criminal de a se crede că gravele probleme care se agită trebuie deslegate în contra unora sau altora.

Deslegarea problemelor sociale are de scop de a se găsi terenul de înțelegere, care să concilieze cit mai bine toate interesele și care să permită tuturor supușilor unei țări să trăiască în pace unii lingă alții. Dacă nu ar fi așa ar fi inutil a se înlocui o nedreptate prin altă nedreptate perpetuîndu-se o stare de nesiguranță, care este cel mai mare pericol social. Dar țara noastră este destul de mare și bogată ca să fie loc într'însa pentru toată lumea, și de aceia suntem convinși că tărîmul de înțelegere cu oare-care bună-voință se poate găsi. Convingerea aceasta este de datorită noastră s'o facem să pătrundă în sufletul tuturor.

BANCA DE LA BABADAG

O Reclamațiune

Domnule Ministru,

Subsemnații membrii societății ai Băncii Populare „Babadag”, venim respectuos a vă ruga să ordonați, pentru motivele de mai jos, o contra-anchetă la Banca noastră Populară din Babadag, de cit avea făcută de d-l Inspector Dumitrescu Bumbestii, prea cu multă pasiune în contra vechiului nostru Consiliu de Administrație și în special a d-lui Conta, care a desfășurat o muncă uimitoare, timp de doi ani, spre a ne convinge că putem avea o bancă care să facă față tuturor nevoilor pieței noastre agricole și comerciale.

Accastă Bancă, așa cum este ea, cu defectele și speranțele ei în viitor, adoptată la nevoile noastre locale o avem; dar ni se dispută capacitatea de a conduce noi înși-ne propriul nostru capital?

În comisiunea de anchetă, dacă veți bine-voi a ne-o acorda, vă rugăm a delega un Domn Inspector financiar cu experiență și cu pătrunderea

d'a aprofunda starea de lucruri de la noi, această parte din Dobrogea; și care să nu aibă porniri nici contra celor care inovează pentru a fi la înălțimea împrejurărilor, nici să suspecteze buna noastră credință cetățenească română, dacă d-zeu a făcut să fim de origini diferite, în special pe bulgari, cari, martor ne este d-zeu și conștiința noastră, nu am dat nici odată nici un motiv care să legitimizeze această nedemnităte ce ni se svîrte neconținut în față: Bulgari! Străini! etc. etc.

Motivele Economice

De la început trebuia să vă aducem la cunoștință d-le Ministru, că în Babadag, de la înființarea,—cu mare greutate—a Băncii noastre, sunt două tabere față în față. Prima este a comercianților, meseriașilor, plugarilor și ciș-va cu profesiuni libere oameni cu cultură superioară, deci poporul acesta sărăcit prin lipsa de expansiune comercială, lipsa de căi rapide de comunicație și prin camăta de 200 și 400 la sută. De altă parte este tabăra cămătarilor de toate speciile, a jucătorilor de cărți, a iubitorilor de vin și fil ai corupției. Din nenorocire la această tabăra s'au animat unii din vechii slujbași din localitate, care au diferite obligațiuni poate, de politețe, de îndeplinit către această tabără.

Contra acestor moravuri, pînă la d-l Popovici Conta nimeni altul, deși s'au încercat unii în treacăt, n'a reușit să ne grupeze economiceste.

De aci puteți deduce ce importanță au în ochii noștri acuzațiile calomnioase ce se aduc d-lui Popovici Conta; și în ochii acelor care ne cunosc bine pe noi, firea și fondul nostru moral, ca să fim tratați cu nedemnitătea de periculoși ordinar și de streini!

Acum depinde de d-v. Domnule Ministru a alege căreia din aceste două tabere vroiți a încredința conducerea Băncii noastre Populare? Ordonăți vă rugăm și noi ne vom executa.

Motive Financiare

Dacă s'a cheltuit proporțional prea mult cu banca noastră, este că am fost siliiți de a face aceasta. Multe cheltueli inutile s'au făcut din cauza persecuțiilor și a piedicilor ce ni s'a pus de tabăra adversă prin influența ce au avut calomniile lor în contra noastră. Dovezile sunt de față. Mai bine de un an a ținut numai lupta de constituirea Băncii! De două ori am fost autorizați și de două ori ni s'a ridicat autorizația!

Restul s'a cheltuit pentru lucruri folositoare și pentru prevederi aducătoare de venit în viitor; dovezile sunt în registrele de contabilitate confiscate! Este acuzat consiliul nostru de către străinul de Bancă, nu de noi membrii, ci de partea adversă. Ce interes au ei? Consiliul nostru și întemeietorul acestei Bănci sunt de bună credință, iar noi, pînă la cel din urmă, avem știre de ceea ce s'a cheltuit sub supravegherea cenzorilor noștri. Adunarea Generală de astăzi cere menținerea Statului quo ante la această bancă. Reinapoarea registrelor de contabilitate confiscate fără motiv. Ea votează descărcarea consiliului nostru de administrație de gestiunea sa, cu toate cheltuelile făcute pe baza situației înșchiată la 2 Iunie 1907, după balanța de verificare a scriptelor de contabilitate și pe baza Procesului-Verval al Comisiunii Cenzorilor noștri No. 6 de la 2 Iunie 1907.

Așa că dacă banca noastră va putea funcționa, aceste cheltueli se vor amortiza prin veniturile și fondurile anume create, așa cum sunt prevăzute în deciziile Consiliului de Administrație și de la care s'a făcut fie-care din aceste cheltueli; iar dacă va lichida, fie-care din noi vom suferi proporțional paguba ce revine fie-căruia dintre noi.

Adunarea Generală protestează contra numirei unei comisiuni interimare de către d-l Dumitrescu Bumbestii, fără text de lege! dar cu sprijinul Poliției. De asemenea ea protestează că în această comisie interimară s'a numit—contra art. 56-58 din statutele noastre—un domn strein și de bancă și de orașul nostru, iar restul membrilor sunt contra voinței noastre aduși conducători și intrunesc nici una sută lei capital în bancă cu toți la un loc și nici sufragiul nostru.

Adunarea generală de astăzi protestează contra tuturor înșcrierilor făcute de poliție și declară nule toate operațiunile ce se fac de această comisiune interimară neprevăzută de legea Populo-

Populare. Acest abuz de putere nu trebuie să rămână nepedepsit pentru prestigiul Băncilor Populare și a demnității de cetățean român.

Motive naționale și sociale

În ce privește calomniile și atingerea demnității noastre de cetățeni români, dovedite cu încheierile Consiliului, cu procesele verbale ale adunării generale din anul trecut și cu ori-ce alte acte, cerem reparația ce D-v. Domnule Ministru veți găsi cu cale a ni se da. Suntem convinși și plini de speranțe în buna-voință a D-v. Domnule Ministru, că nu veți permite să se facă din Bancă, prin aceste nedemnități svirlite nouă, un motiv de separatism pe domeniul economic, după cum cu două-zeci de ani în urmă s'a făcut din Biserica Ortodoxă din Babadag prin aceleași calomnii exploatate contra noastră, pe domeniul religios, urmări care se văd în construcția pentru biserică.

În adăstarea ordinului D-v. Domnule Ministru și a anchetei cerută de noi pe motivele expuse pe scurt, suntem prea plecați și credincioși supuși. Urmează mai multe semnături.

MEMORIU

Subsemnatul meseriaș și cetățenul Constanțen, fiind convocat la Clubul Meseriașilor din localitate, astăzi-seară 18 Octombrie 1907, ne-am întrunit sub președinția D-lui Constantin N. Sarry, ales ca președinte de adunare.

Scopul acestei întruniri, după cum s-a arătat și în afișele de convocare ale Comitetului Clubului, a fost ca, pe cale pașnică, să ne consfătuim și să intervenim pe lângă autoritățile locale, cu rugămintea de a lua măsuri pentru înlăturarea condițiilor noastre de existență, devenită în ultimul timp de nesuferit, după urma scumpirei anormale și peste măsură a alimentelor de primă necesitate, cum și a caselor de locuit și a combustibilului—din cauza speculei nepermise la care se dedău niște oameni, a căror sete de câștig și lipsă de sentimente umanitare nu cunoaște margine.—Și această calamitate, precum se știe, apasă cu mult mai simțitor asupra populațiunii sărace, pe care o formează cei mulți și cei slabi.

În adevăr: Piinea, care în multe case constituie nu arare-ori singurul element de hrană, nu a fost numai scumpită cum nu s'a mai pomenit în această „jară de piine”, dar e de o calitate foarte proastă, lucrată în condiții mizerabile de igienă și lipsă la cîntar cu cel puțin un sfert la chilogram.—Pe de altă parte, cînd vre-un agent polițienesc prea scrupulos, în urma unei reclamațiuni survenite, cată să ceară socoteală brutarului necinstit, acesta pretinde că piinea prezentată de reclamant nu ar fi cumpărată de la dînsul.

Apa ni se vinde după placul sacagiilor; de multe ori nu o căpătăm nici cu un leu sacaua! Deși se află, pe cît știm, un tarif de prețuri stabilit, nu am pomenit însă nici odată un agent care să ia act de reclamațiune și să caute să aplice acele dispozițiuni. — Iarna mai ales lipsa de apă devine o adevărată calamitate.

Carnea, dacă am ține seamă de lipsa de nutreț din anul acesta, care face ca vitele să fie desfăcute pe prețuri ridicol de eftine, trebuie să recunoaștem că e pusă în consumațiune pe un preț exagerat de mare.—Ordonanțele comunale date în această privință, — trebuie să o spunem cu durere aceasta—dacă nu rămîn literă moartă, au efect cel mult pentru o zi, iar controlul în piața de alimente e cu desăvîrșire iluzoriu.

Zarzavatul îl căpătăm cu prețuri fabuloase, din cauza cartelului dintre grădinari, cari, în număr de doi-trei, au monopolizat acest comerț în orașul nostru.

Cărbunii au ajuns la 59 lei tona, la depozit. **Lennele** la 38 lei miia de chilogram, astăzi cînd o toamnă plăcută continuă să ne alinte,—ce se va face sărăcimea cînd iarna își va arăta colții și cei doi-trei negustori de combustibil din localitate vor fi absolut la largul lor? Pe de altă parte, **Căpitania Portului** a interzis în ultimul timp vînzarea de cărbuni în port, la venirea vapoarelor, unde se puteau obține cu mai puțin 6—7 lei tona.

Laptele e de o calitate și proveniență foarte discutabilă, și nu vedem să fie supus nîl control mai de aproape.—Astăzi mai ales, cînd orașul contaminat de febră aftoasă, această neglijență

devine criminală.—Pe lângă aceasta, vatra comunei arendîndu-se și arîndu-se în întregime, nu a mai rămas loc de pășune nici pentru vitele producătoare de lapte din oraș și nici pentru turmele de oi, care pe vremuri se stabileau în jurul razei orașului, punînd în consumațiune lapte curat, abundant și eftin.

Chiriile înghit jumătate din agonisirea omului sărac.—Una din cauzele marelui urcări a chiriilor și față de care Administrația ar putea interveni, sunt subînchirierile.

Există speculanți cari din subînchirieri și-au făcut un mijloc rentabil, dar oneros, de existență în acest oraș.

Pe lângă aceasta, noile construcțiuni din așa zisul „Cartier românesc” adăpostesc astăzi o lume foarte pestriță și au ajuns și ele un element de speculă. Prin înființarea aceluiași cartier s'a avut în vedere, credem, ca să se dea puțință la cît mai mulți cetățeni de a-și face un culcuș propriu,—pentru că ast-fel oferta scăzînd, casele ocupate mai înainte de nouii împroprietăriți în orașul vechiu, să rămînă la dispoziția celor l'alți pe prețuri mai convenabile. — E bine, și aci par'că s'a urmărit, ca în dosul unei idei ce părea frumoasă, să se ascundă un nou mijloc de exploatațiune; nici 50 la sută din cei cari și-au construit case în pomenitul cartier, nu locuiesc în ele, ci le-au închiriat la primul venit, menținîndu-se ast-fel în oraș vechea concurență.

Supunînd cele de mai unei chibzuite și drepte aprecieri, va conveni ori care că e neapărată necesitate de a se aviza la mijloace imediate, pentru a pune capăt unei stări de lucruri, care amenință a deveni o calamitate publică—mai înainte ca nevoia rău stătuitoare să fi pus lumea pe drumuri.

În acest scop—și numai în acest scop—noi meseriași și cetățenii din acest oraș adunați la consfătuire și chibzuindu-ne, am socotit nemerite următoarele măsuri de îndreptare, pe care le supunem aprecierii celor în drept:

1) Să se dispună eftinirea piinei cu 5 bani la chilogram, de fie-care calitate; brutarii să fie obligați să țină în permanentă balanța pe teighea; să se înființeze etichetele cu numele și adresa brutarului.

2) Să se dispună eftinirea cărnei, consultîndu-se prețurile corespunzătoare la mai multe orașe din țară.

3) Să se interzică precupeților de a mai face cumpărături la obor înainte de orele 12 și să permită țărâncilor de a-și desfăce păsările și produsele casnice în piața de alimente.

4) Să se ia măsuri drastice contra cartelului grădinarilor.

5) Vatra comunală să nu mai fie arată și lăsată ca islaz numai.

6) Să se stabilească maximul prețului unei sacale de apă, în timpul verei și al erneli, pentru partea de sus și cea de jos a orașului,—la 40 și 50 de bani.

7) Să se înființeze unul sau două depozite obștești de combustibil, afectîndu-se pentru aceasta un credit extra-ordinar din partea comunei. — În acest scop s-ar putea dispune telegrafic ca unul din cargaboturile S. M. R. să aducă un transport de cărbuni. În tot cazul să se permită desfăcerea de cărbuni jos în port.

8) Să se posteze un agent serios de control în permanentă în piața de alimente și la dispoziția publicului.

9) Serviciul Sanitar al orașului să exercite un control de aproape asupra provenienței și calității piinei și a laptelui.

10) Serviciul de măsuri și greutate să se facă cu mai multă rigoare.

11) Să se intervină pe lângă Onor. Minister de Finance, care să dispună ca Administrația financiară locală să nu legalizeze contractele în care se prevăd sub închirieri, ci s'ar preta la speculă. Cu ocazia recensămîntului populațiunii orașului care se face acum, toți acei cari vor fi găsiți că subînchiriază, să fie impuși la patenta respectivă.

12) Să se impuie, sub ori-ce formă, tuturor acelor cari au fost împroprietăriți în Cartierul românesc să locuiască în casele ce și le-au construit.

Cu înmînarea memoriului de mai sus către cei în drept, au fost delegați de către adunare D-nii: *Constantin Sarry, Const. Filip, Niculae Stănescu, Dimitrie Orănescu, Ștefan Simionescu și Șerban Zaharia.*

A Sa Gracieuse Majesté ?

C'est à Toi, ô Reine de Roumanie
A Toi que vient un enfant d'Arménie
Rendre l'encens de son coeur tout en flamme
Mettre à Tes pieds le secret de son âme.
En Toi j'aimai le Bon, le Vrai, le Beau ;
N'es-Tu pas bien du monde le flambeau ?

Sylva, pour un chantre, pour un prophète,
Y a-t-il un coin y reposer sa tête ?
La main rouge du sang des boucheries,
Vers ce foyer des libertés chéries
A repoussé mes pas errants et moi.

Renouvelant mon espoir et ma foi,
Eperdument je m'abandonne au sort,
Inoffensiv, à l'abri de la mort,
Non ! nul malheur n'a égalé le mien ;
En un clin d'oeil j'ai perdu tout mon bien.

Dieu m'a puni du feu de sa colère,
Et mes deux fils avec leur jeune mère,

Restent sans pain, car le père est poète
O siècle heureux ! Humanité parfaite
Un femme privée de la lumière,
Mère, les mains tendues, en sa prière,
Appelle Dieu, pour qu'il garde Tes jours,
Noble Reine de Roumanie, toujours,
Il ne me faut qu'une main protectrice
Et cette Main, c'est Toi, Libératrice !

S. BUNAT

UN TOAST

Al Majestății Sale REGELUI

și

Răspunsul d-lui Ministru de Război

Cu ocaziunea banchetului dat în onoarea armatei, după terminarea manevrelor, la Sa a ridicat următorul toast :

« Am ținut să fac manevrele pentru prima oară în Dobrogea, pe acest pămînt românesc, moșia lui Mireea-cel-Mare, de apurarea alipită de țara românească. Mulțumesc ambăre divizii, care au dat dovezi de tactică, și prin desfășurarea luptelor ce au avut loc pentru zile au arătat că instituția ostășească la noi a făcut progrese repute într'un timp foarte scurt.

Beau în sănătatea scumpelor mele armate căreia îi doresc propășirea mai departe. Eu al doilea rînd ridic paharul în onoarea Dobrogei și deosebit pentru județul și orașul Constanța, care mi-au dovedit atîta dragoste în timpul șederei mele.

Mulțumesc călduros pentru semnele de devotament și primirea strălucită cu care am fost întîmpinat.

Beau pentru județul și orașul Constanța urînd fie-căruia bogăție pentru țară și asigurînd prosperitatea pentru viitorul Dobrogei .

Răspunsul d-lui General Averescu

« Prin trupele ce au manevrat sub ochii augustului Lor șef, Majestatea Voastră poate să aprecieze rodul muncii unui înțreg de instrucție în toată armata, iar observațiile ce Majestatea Voastră ați bine voit a le face la sfîrșit, se răsfrîng asupra întregii armate, fie ca răsplată pentru cele făcute fie ca prețioase învățăminte de care să ne călăuzim în viitor.

Anul acesta însă împrejurări deosebite au făcut ca manevrele să aibă o importanță cu mult mai mare ca cea obișnuită ; pentru prima oară trupele din interiorul țării au manevrat sub ochii M. Voastre împreună cu trupele dobrogene, în această parte a țării pe care Majestatea Voastră a numit-o un mîrgăritar al Coroanei române și de care

*) Acrostich înmînat M. S. Reginei, în timpul șederei Familiei Regale în orașul nostru.

sunt legate cele mai glorioase și scumpe amintiri din istoria redemptoare noastre; pe de altă parte, pentru prima dată corpul 2 de armată, de cind are în fruntea sa pe A. S. principele Ferdinand, are prilej să arate Majestății Voastre fructul impulsului ce primise de 4 ani în pregătirea sa de război.

Manevrele au dovedit că impulsul a fost energie și a dat roade.

Cu bucurie supun cunoștinței Majestății că, fiind direcția operațiilor de mare, de și timpul era scurt, n'am întâmpinat greutate, am găsit un organism mlădios și pregătit a funcționa în împrejurări cît de grele. Totul s'a petrecut fără șovăire, în perfectă ordine.

Față cu asemenea rezultate îmbucurătoare, rugînd pe Majestatea Voastră a primi expresia adîncului devotament al trupelor cari au luat parte la manevre, cred că pot în același timp asigura că armata o conștientă și mîndră de încrederea ce are Majestatea Voastră în ea și că nu are de cît o rîvnă, aceea de a corespunde așteptărilor și dorințelor Majestății Voastre.

Făcîndu-mă ocoul acestor sentimente ale armatei, ridic în numele ei paharul în sănătatea Majestății Voastre.

Trăiască Regele, Regina și Dinastia!

Toastul ministrului de război e primit cu îndelungate urale.

D-Primarul Georgescu asigură apoi pe Suveran de iubirea și devotamentul conștanțenilor. Interesul ce-l poartă Suveranul acestui oraș e o cheazăie că Constanța va deveni nu numai cel mare port al României ci și al Mării Negre.

Trăiască Majestatea Sa Regele, trăiască Majestatea Sa Regina, trăiască Dinastia!

Ajutarea școlilor sătești

— Cuvinte adresate d-lui Prefect —

So află în tot județul acesta mare o singură școală sătească, care în lunga eamnă strașnică petrecută în atîtea greutăți amare să nu fi ridicat, prin glasul reprezentantului ei autorizat, plîngerii jalnice în potriua neatenției și lipsei de sprijin ce le-au venit de la autoritățile administrative stăpîne pe «fondurile bugetare»?

Și care, în toată această grea încercare ce ni-a venit pentru păcatele noastre cu mult mai grele din îndurarea cerească, să nu fi primit zile de-a rîndul în loc de vizitele ferice ale copiilor, pe acele nocturne ale cucuvelor?

Și, în care să nu se fi înălțat, în loc de glasurile armonioase, îngerești ale tinerilor vîstare, strigătul infricoșetor și ascuțit al păsărilor nopții, mirolăitul pisicilor și chițăitul soarecelor?

Este în toată această întindere de pămînt un singur învățător, care să nu fi protestat și răsprotestat în potriua indolenței orientale, a nepăsării leneșe și intenționate pe care funcționarii administrativi sătești au arătat-o așezămîntului de cultură care ar trebui ținut de dragul celor mai înalte interese românești, al acelor interese naționale în numele cărora ne-am ridicat ca stăpînitori în această bucată de pămînt, în cea mai aleasă și mai părintească grijă?

Dacă: da, să iasă să vorbească!

Acela însă nu se află, nu se poate afla.

Se pare că cu cît înaintăm în timp tot mai mult venin, tot mai adîncă ură și dușmănie se sapă în rîndurile acestor reprezentanți ai «puterii centrale» pentru sârmanii purtători modești ai luminei ale cărei bine-cuvîntări alese sunt puși să le imprăști.

Oare acestea să fie urmările instrucției și educației, a îmbogățirii cunoștințelor și imobilității inimii, pe care le-a întreprins cînd-va școala sătească?

Nimeni mai bine de cît învățătorii nu poate ști că de la acești funcționari abuzivi, care

respiră prin toate fibrele lor numai ură și vrajbă, nu poate veni nimic fără intervenția și porunca «celor de sus» care sunt datorii înainte de toate să vegheze la stricta aplicare a îndatoririlor impuse prin legi pentru bunul mers, pentru funcționarea regulată a serviciilor statului.

Nu mai de la aceștia se așteaptă indemnul și porunca îndreptarea și ajutorința, în vremuri de restrîcție ca și în vremuri de sărbătoare, cînd inimile tresaltă de bucurie și ochii se aprind de pasiune...

Către ei numai, îndrept această caldă rugămintă respectoasă pe care o înalț în numele atîtor școli, atîtor învățători ce vor să lucreze și se simt împiedecați și a zeii de mil de copilași ce pîndesc după lumină, că n'au unde și cum s-o capete, s-o cîștige:

Ca școlile să fie ținute în grijă mare înainte ca iuții fulgii de zapadă răzești să fie zburat pe întinsul cîmpiei aduși de vîntul toamnei înaintate inzestrînduse cu: sobe, burlane de rezervă, geamuri, cu cite un bordeiaș în care să poată păstra toată necesariile școlii și învățătorului (mai e nevoie să amintesc adevărul stabilit: că suferințele îndurate de acesta au o adîncă roșfringere a supra învățămîntului?); cu, mai ales cu lemne, care să fie îngrijit tăiate și așezate din timp, de cu toamnă la adăpost, pentru ca să se usuce și să fie ferite de înghețul iernei.

Cu chipul acesta nu vom mai suferi tortura din anii trecuți, cînd, ori n'am avut lemne la timp, ori, cînd aveam lemne ne lipseau burlanele, ori ne petreceam ceasurile în fumul sobelor găurite de rugina vremurilor, zgribuiți, strînși în hăinuțele noastre subțiri de... propoveditorii modești, în absolută neputință să punem mina pe crida tablei, pe tocul catedrei, pe obiectul de intuiție...

Și nu ni se va mai stringe inimile de durere în fața suferințelor ce le încearcă nevinovații copilași «veniți să primiască lumină», care tremură de frig în școala rece, pustie, chiorii de fumul acelorasi sobe dărăpănate.

Iar din cite nădăjdum, pe jumătate dacă s'ar îndeplini și tot am fi mulțumiți. O! foarte mulțumiți!

P. S. Dobrogeanu.

INFORMAȚIUNI

Cu numărul de față „Dobrogea Jună” își revia regulat aparițiunea, întreruptă pe timpul vacanței de vară.

Strada Griviței, la extremitatea ce dă în Strada Carol, chiar în fața grădinei publice, a fost transformată de către cei doi circiumari dela colțurile respective, într'un adevărat han, unde staționează zilnic și mai ales în zilele de sărbători, zeci de care țărănești, care nu numai că infectează tot locul dar fac chiar trecerea pietonilor imposibilă.

Atragem deosebita atențiune a celor în drept.

În numărul viitor vom veni cu un important articol asupra instalației electrice din oraș.

Debitanții de tutun din Constanța, se plîng de modul cum înțelege să-și facă datoria actualul șef de depozit din localitate.

N'ar face rău acest domn funcționar să se cumîntărească.

D-l Primor de Alacap, atunci cînd face inspecțiuni și anchete, mai ales pe la cariere, n'ar face rău fie mai prudent. Aceasta chiar în interesul d-sale.

1). Prefectul Ilfovului a chemat la reședință pe toți învățătorii din județ, cu care s-a sfătuit. Ca urmare a acestei sfătuirii trebuie socotită porunca înțeleaptă ce a dat-o Primarilor ca pînă la 15 Septembrie lemnele de foc să se afle în curtea școlii.

În urma dizolvării consiliului județean al județului Constanța au avut loc, în ultimul timp alegeri, care validîndu-se acest consiliu se compune azi precum urmează:

Plasa Constanța: D-nii Mihail Koiciu și A. Rigani.

Plasa Medgidia: D-nii Ion Roman și G. Golea.
Plasa Mangalia: D-nii I. Coman Stoian și Ali Kadir.

Plasa Hirșova: D-nii Luca Oancea și Ion Mandai
Plasa Sil.-Nouă: D-nii A. Rainof și I. Babuș.

Din partea guvernului au fost recomandați d-nii Al. Ionescu și A. Hamid H. Osman.

Președinte al consiliului a fost numit d. Mihail Koiciu; vice-președinți d-nii I. Roman și G. Golea; secretari d-nii A. Rainof și I. C. Stoian.

La Hotelul Terrace, sub denumirea de șantier, a funcționat o speluncă, unde n'au fost exploatare numai nenorocitele pe care promisiunile falacioase ale unui antreprenor prea versat în materie le-a adus acolo, dar și toate acele persoane care de teama unui scandal public, au renunțat de a mai ridica plîngerii.

Din cauza „patroanei” — întreținuta antreprenorului — o fostă cîmăreacă — care voia să pozeze în adevărată valtrassă de malsen, se petreceau dese-ori scandaluri, pe care trecem de o cam dată cu tăcerea din cauza persoanelor puse în joc.

Din motive de „concrență” pomenitul local a funcționat cu „Varietel Panaioți”, o altă speluncă și unde se continuă aceeași exploatare...

În numărul viitor vom publica acte, din care se va vedea cum „Direcțiunea” acestor „întreprinderi” înțelege să-și facă meșeria. Pînă atunci credem însă de datoria Poliției să intervină; îi stăm la dispozițiune.

Administrația Domeniilor Statului din Dobrogea a luat dispozițiune ca la eliberarea cărților de proprietate asupra terenurilor din Dobrogea să se îngreădească în mod suficient drepturile de proprietate ale Statului asupra terenurilor rămase nevindute sau asupra celor ce vor prisosi după măsurat oare din terenurile cari au fost vindute de către „Stații” cari azi se dovedesc, în unele cazuri, a fi depășit, din eroare, numărul hectarelor arătate în actul de vinzare.

În ziua de 22 Septembrie a. c., s'a stins din viață Preotul Theodor Georgescu, dela Pazarlia.

După o tinerețe sbuciumată, timp în care a avut să infrîngă toate piedicile, pe care soarta oarbă le pune în calea acelora ce nu se nasc în zodia fericită, îmbrăcuse în cele din urmă haina preoției, pe care a purtat-o cu cinste și mîndrie.

Predicator cu sfințenie ascultat în parohia lui, conferențiar bine apreciat în cercurile preoțești, Teodor Georgescu își înțelesese și-și îndeplinea în mod meritos misiunea.

Mort în floarea virstei, dînsul lasă în urmă-i unanime regrete.

A apărut la Tulcea „Dobrogea Nouă”, organ independent, pentru apărarea intereselor acestei provincii.

Urăm noului confrate viață lungă și prosperă.

În strada Dorobanților No. 36, proprietarul respectiv a transportat o baracă de scînduri, care pe nebagate de seamă și cu ocolirea regulamentelor și legilor, a fost transformată în casă de locuit.

La timp — pe cît știm — confratele „Cuvîntul” a atras atențiunea administrației de pe vremuri asupra acestei transformări nepermise, care întrece ori-ce îndrăsneală.

Ne facem o datorie de a atrage în mod insistent atențiunea serviciului tehnic al comunei.

Pentru ziua de 28 c., delegațiunea aleasă de adunarea de la Clubul Meseriașilor, convoacă pe Constanțeni, la orele 3 p. m., în Sala Cazinului Comunal, cînd își va da seamă de rezultatul demersurilor făcute, pe lângă autoritățile locale.

Mercurea trecută a avut loc la cimitirul vechiu ceremonia funebă a înmormîntării osemintelor soldaților francezi, căzuți pe cîmpul de luptă, cu ocazia războiului din Crimeea (1856).

Au asistat pe lângă colonia franceză d. Prefect al județului.

ROMANIA

PRIMARIA COMUNEI CONSTANȚA

Sesiunea Extra-ordinară

Ședința de la 23 Iulie 1907

PROCES-VERBAL

No 15.

Prezenți toți d-nii consilierii, afară de d-l M. Cotta.

I. D-l Primar supune Consiliului ca chestiunea canalizării orașului a fost aprobată deja de acest Onor. Consiliu în ședința de la 4 Iulie 1907; de asemenea au fost aprobate și planurile ce au fost întocmite în acest scop de d-l Inginer P. Zahariadi.

Fiind că actualmente se lucrează la pavarea străzilor și cum două din ele anume strada Romană și strada Gh. Gr. Cantacuzino precum și Piața Independenței se pavează cu asfalt, este un act de o bună și înțeleaptă gospodărie ca înainte de a se pune asfaltul să se așeze tuburile de canalizare pe aceste străzi și în Piața Independenței, pentru a se evita cu modul acesta deteriorarea ulterioară a asfaltului, care nu și va mai păstra unitatea și bombamentul necesar.

Pentru pavarea ziselor străzi și a pieței s-au primit două oferte, una din partea societății de bazalt, care are luată cu contract și pavarea străzii Gh. Gr. Cantacuzino, s'a oferit a canaliza această stradă cu prețul de 8884 lei 40 bani, iar a doua din partea d-lui Inginer V. Lupescu care s'a oferit a canaliza strada Romană și Piața Independenței pentru prețul de 21492 lei 20 bani, obligându-se în același timp a face în Piața Independenței o a doua canalizare pentru apele din ploii pentru suma de 3840 lei 40 bani.

Ambele oferte au fost cercetate de d-l Inginer Zahariadi Dirigintele lucrărilor de canalizare și de Serviciul de control și supraveghere al Primăriei și s'au găsit că prețurile sunt conforme cu dovizul întocmit pentru canalizarea generală și deci acceptabile.

Așa fiind, d-l Primar a cerut să se aprobe canalizarea celor două străzi și a Pieței Independenței; să se aprobe deasemenea ofertele Societății de Bazalt și aceea a d-lui Inginer V. Lupescu și recunoscând că lucrarea este de cea mai mare urgență, să fie autorizat a contracta de bună voie executarea ei, supunându-se cazul și d-lui Ministru de Interne.

Consiliul apreciind expunerea judicioasă făcută de d-l Primar și adoptând în totul vederile sale;

In unanimitate: Aprobă a se canaliza de îndată străzile care se asfaltează și anume strada Romană, strada Gh. Gr. Cantacuzino și Piața Independenței.

Aprobă oferta Societății de Bazalt de a canaliza strada Gh. Gr. Cantacuzino cu prețul de opt mii opt sute optzeci și patru lei și patruzeci bani;

Aprobă de asemenea oferta d-lui Inginer V. Lupescu de a canaliza strada Romană și Piața Independenței pentru suma de douăzeci una mii patru sute nouăzeci doi lei și douăzeci bani, cum și oferta sa de a face în Piața Independenței un al doilea canal special pentru apele din ploii, pentru suma de trei mii opt sute patruzeci lei și patruzeci bani.

Recunoaște că lucrarea este de cea mai mare urgență și în consecință autoriză pe d-l Primar să contracteze de bună voie executarea ei.

II. Se decide a se continua pavarea străzii Carol începând de la strada Vasile Alexandri și pînă în strada Ștefan cel Mare (Mangalia).

Pavarea se va face în modul următor: Partea carosabilă cu piatră cubică, iar trotoarele cu asfalt și cu borduri de granit afară de o porțiune din trotuarul din partea

de sud și anume porțiunea din prelungirea construcțiilor căilor ferate, care va rămîne așa cum este, făcându-se numai bordurile de granit iar spațiul dintre bordura și trotuar se va pava cu piatră.

III. Consiliul dispune a se deschide un credit suplimentar de la art. 122, de două mii de lei, pentru a se acorda celor două muzici, câte 1000 de lei.

IV. Se aprobă deschiderea unui credit extraordinar de la art. 122, în sumă de șaptezeci și doi lei pentru plata coroanei depusă pe mormîntul Maiorului Al. Weitz.

V. După cererea tuturor d-ilor Consilierii prezenți cari au recunoscut urgența chestiunii s'a pus în discuțiune cererea Societății de „Credit petrolifer” făcută prin petițiunile înregistrate la No. 7719 și No. 9379, d'a i se ceda din terenul comunei șase-spre-zece hectare aproximativ pentru a instala un depozit de petrol și a derivatelor sale destinate pentru export, situat între linia Cernavoda-Constanța între proprietatea Societății Română-Americană și șoseaua Cernavoda-Constanța cu prețul de un leu de m. p. pentru terenul din față în suprafață aproximativ de 10 hectare și câte 75 bani pentru partea din fund care este de aproximativ 6 hectare și cu condițiune să se ridice triunghiul ca C. F. R. are pe acel teren și să i se permită trecerea cu linia de legătură pe terenul comunei.

D-l Consilier Miloșef a zis că cererea Societății este admisibilă și avantajoasă comunei în vederea dezvoltării industriei, a propus însă ca prețul să fie de un leu pentru întreaga suprafață;

D-l V. Andronescu d'asemenea a propus ca să se ceară prețul de un leu pentru întreaga suprafață de oare ce prețul cu care comuna a vîndut altor societăți nu poate și nu trebuie să servească de aci înainte ca normă dat fiind că odată cu progresul ce a luat industria și comerțul valoarea proprietăților imobiliare a crescut.

Consiliul luînd în discuțiune această chestiune și văzînd că propunerea Societății de Credit petrolifer, de a i se vinde 16 hectare pentru a face o instalațiune de petrol este avantajoasă pentru comună în vederea dezvoltării ce ia industria mare stabilită în această comună;

Văzînd că terenuri identice de aceeași categorie și situațiune s'au vîndut de comună cu prețul de un leu m. p. pentru față și 75 bani pentru fund;

Văzînd că cea mai mare parte din terenul ce se cere de zisa societate este față și numai o mică parte fund;

Că dar prețul oferit de societate se găsește avantajos;

Văzînd că în ceea ce privește cele lalte condițiuni puse de Societate, comuna nu și poate lua o obligațiune față de societate pentru motiual că terenul pe care se află instalat triunghiul a fost închiriat Direcțiunii C. F. R. de către comună, că contractul a expirat și pentru anul acesta n'a fost reînnoit;

Că deasemenea și pentru dreptul de trecere comuna nu poate angaja o servitute în favoarea societății, se poate conveni însă în urmă de a se ceda porțiunea necesară societății;

Aprobă a se vinde Societății „Credit petrolifer” terenul comunei în suprafață de șase-spre-zece hectare aproximativ cuprinse între literile a, b, c, d, din planul atașat în dosar și vizat în regulă;

Prețul cu care comuna cedează acest teren este de un leu de metrul pătrat pentru față care este în suprafață de circa trei-spre-zece hectare și câte șapte-zece-cinci bani pentru porțiunea din fund în suprafață de trei hectare și opt sute metri pătrați;

Comuna nu și ia față de zisa societate nici o altă obligațiune, iar fâșia din teren de care va avea necesitate prin legătură se va putea vinde de comună tot cu prețul de un leu de metru.

Ședința de la 24 Iulie 1907.

PROCES-VERBAL

No. 16.

Prezenți toți d-nii Consilierii afară de d-nii T. Cănanău și M. Cotta.

1. D-l Primar prezintă Consiliului petițiunile date de d-l Ioan Titorian Directorul școlii de băieți No. 2 din acest oraș, înregistrate la No. 4067 și No. 8450, prin care cere să se plătească și în acest an bursa de 600 de lei ce era acordată orfanului Leonte Scarlat elev distins al Gimnaziului Militar din Craiova.

Consiliul văzînd că prin deciziunea de la 12 Iulie 1906 se votase un ajutor de 600 lei elevului Leonte Scarlat pentru a și continua cursurile la Gimnaziul Militar din Craiova, aprobă a se acorda elevului Leonte Scarlat din casa comunală un ajutor de șase sute lei.

Se va deschide în acest scop un credit extraordinar de la art. 122 din buget.

2. Consiliul aprobă a se reduce cu începere de la 1 Aprilie 1907, taxa apei de la 40 la 30 bani de metru cub pentru toate trupelile din garnizoana Constanța, afară de Regimentul 34 care se bucură deja de această reducere de la 1 Ianuarie 1907.

3. Aprobă a se deschide un credit extraordinar de lei opt sute pentru completarea chiriei localului Societății Dacia-România ocupat de poliția locală.

4. D-l Primar a expus Consiliului că cu ocaziunea pavării străzii Carol urmează a se pune la aliniere două proprietăți care iese din alinierea generală, aceste proprietăți sunt: una a Societății Behles și alta a d-lui Ștefan Blebea, că din constatările făcute de serviciul tehnic al comunei se constată că proprietatea societății Behles iese din aliniere cu 301 m. p. și 50 din care scăzîndu-se 59 82 retragerea prescrisă de regulament, rămîne 241 m. p. 60 care trebuie expropriat, asemenea și proprietatea d-lui Ștefan Blebea iese din aliniere cu 277 m. p. și 80 din care scăzîndu-se 55-56 retragerea legiuită, rămîne de expropriat 222 m. p. 24. Ambele aceste proprietăți sunt situate pe strada Carol.

A cerut dar d-l Primar să se declare această lucrare de utilitate publică și să fie autorizat, a trata cu proprietarii respectivi să cedeze porțiunile mai sus specificate făcîndu-se formele prescrise de art. 88 din legea comunală și dacă nu se va putea ajunge la un rezultat satisfăcător și avantajos comunei, să ceară exproprierea silită cu îndeplinirea tuturor formalităților prescrise de lege.

Consiliul luînd în considerațiune cele expuse de d-l Primar declară de utilitate publică alinierea străzii Carol în dreptul proprietăților societății Eugeniu Behles și Ștefan Blebea.

Autoriză pe d-l Primar să trateze cu proprietarii respectivi ca să cedeze porțiunile supuse retragerii și anume 241 m. p. 68 proprietatea societății Behles și 222 m. p. 24 proprietatea d-lui Ștefan Blebea iar în caz cînd nu se va putea ajunge la un rezultat satisfăcător și avantajos comunei se va cere exproprierea silită cu îndeplinirea formelor prescrise de lege.

Ședința de la 25 Iulie 1907.

PROCES-VERBAL

No 17.

Prezenți toți d-nii Consilierii afară de d-nii T. Cănanău și M. Cotta.

D-l Primar a supus Consiliului chestiunea Cazinului Comunal, expunînd următoarele: că orașul Constanța fiind o stațiune balneară este vizitată de foarte multă lume și în schimbul sacrificiilor ce dinșii fac, trebuie să li se ofere mijloace de a se distra și a găsi mai agreabilă șederea lor în Constanța. Actualul Casino de mult nu mai corespunde

destinațiunii sale fiind neîncăpător, rău împărțit și lipsit de tot ce se cere unui local de distracție.

În această stare de lucruri Consiliul Comunal în ședința sa de la 11 Iunie 1904 a decis facerea unui local propriu pentru Cazinou după planurile și devizele întocmite de arhitect Daniel Renard și al căror cost se urează la suma de 270000 lei. În anul 1905 însă, fosta Administrațiune Comunală a revenit asupra deciziei și prin deciziunea consiliului No. 13 de la 28 Iulie 1905 a aprobat ca construcțiunea cazinului să se facă de către Ministerul lucrărilor publice, iar prin aceea din 4 Mai 1906 a destinat o sumă de 400000 lei pentru construcțiunea lui. Ministerul acceptând propunerea comunei, pe de o parte a însărcinat pe arhitectul său d-l Antonescu cu facerea planurilor și devizelor, iar pe de alta a însărcinat serviciul de construcție al portului să facă fundațiile.

D-l arhitect Antonescu a întocmit planurile și devizile însă pentru o sumă de 450000 lei, sumă care s'a acceptat de Primărie. Pe baza acestor planuri Ministerul a ținut o licitație și adjudecându-se asupra d-lor M. Frangulea, M. A. Sogal și H. Moscovici, Ministerul a încheiat cu numiții contractul No. 5452 din 12 Martie 1907.

Însă, planurile și devizurile d-lui arhitect Antonescu nu sunt acceptabile din mai multe puncte de vedere, mai întâi pentru motivul că lucrările vor costa aproape 800000 lei iar nu 450000 și al doilea pentru că Cazinul așa cum este prevăzut în plan nu corespunde destinațiunii sale, că oșebit de aceasta ar fi și mai avantajos ca această lucrare să se execute de către comună, urmează deci să se intervină la Ministerul de lucrări publice ca să se treacă asupra comunei executarea și conform cu planurile și devizele d-lui arhitect Renard care sunt deja aprobate, însă, cărora urmează a li se face oare care modificări pentru a le pune în concordanță cu fundațiile făcute de serviciul construcțiunii portului.

Consiliul văzînd expunerile d-lui Primar; Văzînd lucrările ce au urmat în cauză;

Văzînd că este mai avantajos sub toate punctele de vedere ca construcțiunea cazinului să se execute de către comună, putînd avea o supraveghere continuă și imediată și avînd mijlocul de a aduce oare care mici modificări pe care le indică lucrarea în cursul ei de execuțiune.

Văzînd că planurile d-lui arhitect Renard au fost supuse consiliului tehnic superior și modificate conform avizului dat prin jurnalul consiliului No. 210/904;

În unanimitate: Decide ca construcțiunea Cazinului Comunal să se execute de către comună, după planurile și devizele d-lui arhitect Daniel Renard.

Autoriză pe d-l Primar să intervină și să stăruiască pe lângă Ministerul de lucrări publice ca să treacă asupra comunei această construcțiune.

Se vor cere d-lui arhitect Renard planurile Cazinului adaptate după fundațiile făcute de serviciul de construcție al portului.

ROMANIA

PRIMĂRIA COMUNEI CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNI

No. 5764 22 Septembrie 1907.

La licitațiunea ce urma a se ține în ziua de 17 Septembrie curent, pentru vânzarea locului comunal situat în careul No. 142 lotul f. în suprafață de 199-10 m. p. nepresi-tîndu-se nici un concurent, se publică spre cunoștința generală că pentru vânzarea acestui loc se va ține o nouă licitațiune în localul acestei Primării în ziua de Luni 29 Octombrie a. o. orele 4 p. m. Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și

în conformitate cu dispozițiunile art. 73-83 din legea asupra comptabilității generale a statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 200 lei.

Planul de situațiunea acestui loc se poate vedea în cancelaria Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

No. 6249 16 Oct. 1907

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de Duminică 28 Octombrie curent oarele 9 a.m. se va ține licitațiune publică în Piața Carol I pentru vânzarea unui cal și unei minze constatate de prisos în serviciul de Incediu și al curățirei stradelor.

Licitațiunea se va ține oral, fără dreptul de supra-licitație, iar concurenții spre a fi admiși la licitație vor depune o garanție provizorie de 20 lei.

No. 6022. 6 Oct. 1907

Prețul egît la licitațiunea ținută pentru vânzarea locului comunal situat pe strada General I. La'ovarî careul No 108 lotul d în suprafață de 162.60 m. p. neaprobîndu-se de Comisiunea prevăzută la art. 49 din legea Comunală, se publică spre cunoștința generală că pentru vânzarea acestui loc se va ține o nouă licitațiune în localul acestei Primării în ziua de Luni 29 Octombrie curent orele 4 p. m.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitatea cu dispozițiunile art. 72 și din Legea asupra Comptabilității generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție de 200 lei.

Planul de situațiunea acestui loc se poate vedea în cancelariile Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

No 6119. 12 Oct, 1907

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de Luni 29 Octombrie curent orele 4 p. m. se va ține licitațiune în localul acestei Primării pentru dare în antregiză a potcovitului caiilor comunalî, reparatul hamurilor căruțelor cotigelor și altor multe de la Serviciul de Incediu și al curățirei stradelor pe timp de un an începînd de la 15 Noembrie 1908.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitatea cu dispozițiunile art. 72-83 din legea asupra Comptabilității Generale a Statului.

Supra oferte nu se primesc. Condițiunile acestei ansreprize se pot vedea în cancelariile Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

Primar, Christea Georgescu
Secretar, I. D. Coraffa

POLIȚIA ORĂȘULUI CONSTANȚA
PUBLICAȚIUNE

No. 13239 22 Octombrie 1907

Se publică spre cunoștința generală că d. Jude al colului Constanța prin adresa No. 19771/907 a fixat ziua de 28 Oct. 1907 pentru vânzarea cu licitație publică a averei mobilă a d-lui V. Pirula din Constanța, urmărite pentru despăgubirea d-lui D. G. Hrisicos din Constanța de sumele ce are a primi în baza cărții de judecată cu No. 1974/906 investită cu formula executorie.

Vânzarea se va efectua în Piața Carol din acest oraș începînd de la orele legale.

Comisar, V. Marinescu

DOCTORUL FRANGOPOL
De la FACULTATEA din PARIS

Specialitate pentru boala de Gît, Nas, Urechîși căi Urinare.

Consultanți de la 2-5 p. m.

No. 108. — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

SPECIALITAȚILE
Farmacistului Ion Berberianu

CONSTANTA

Mențiune onorabilă: Paris 1901

Două medalii de aur: Nizza și Roma

Cinci medalii de argint: Atena.

București, Constanța, Craiova și Madrid.

Apa de gură „Hygea” Intrebuițarea zilnică a acestei ape, face ca mirosul urit al gurei, durerile de gingii, și de măsele să dispară în cel mai scurt timp; de asemenea este cel mai plăcut aromatic al gurei, întărind gingiile și conservînd dinții 2 Lei sticla.

Crema „Higea” este un preparat igienic pentru înfrumusețarea și înfrăgezirea pielii, face să dispară în cel mai scurt timp: pistruțul, coșuri, pete de sareină și de ficat, bulițe etc. și face tonul alb, fraget și catifelat. 1 Leu 50 bani bocanul.

Elixir de sănătate al Sf. Ion Botezătorul (aprobat de Consiliul Sanitar Superior. Elixirul acesta fiind preparat din substanțe vegetale tonice purgative și amare este cel mai bun medicament ce se poate întrebuița atît contra tuturor boalelor de stomach cit și contra acelor care au o legătură oarecare cu regulata activitate a organelor digestive Așa: amețea, colicelo de stomach, durerea de cap, gălbinarea, greața, încărcările de stomach, indispozițiunile, meloncolia, nepofta de mîncare, trînji, răgăeli, venin etc. sunt afecțiuni care se pot combate cu succes prin întrebuițarea acestui elixir 2 Lei 25 bani sticla.

Capsule Salolate „Berberianu”. Capsulele acestea sunt cele mai eficace ce se pot întrebuița contra blenoragiei fie acută fie cronică, vindecînd numai în cite a zile scurgerile cele mai rebele. 5 Lei cutia cu 50 capsule.

DEPOZIT CENTRAL

Drogueria BERBERIANU

CONSTANȚA

Contra ramburs trimit în toată țara, comanda de la 15 lei în sus se trimit franco locul cerut.

Mobile LA Consum

Deschizînd de curînd un magazin de mobile, în STR. CAROL, sub firma LA CONSUM pentru a'mi forma o clientelă proprie m'am decis a vinde numai pentru un scurt timp 14 bucăți mobile numai cu 175 lei NU PIERDEȚI OCAZIUNEA

Un comptabil dispunînd de cite-va ore libere se angajează cu ținerea registrelor comerciale.

A se adresa la Ad-ția acestui ziar.

NOU	STICLE ISOMETROP	Conservarea Ochilor
Patentate în Europa și America		Patentate în Europa și America
Se va cere această IS. marcă pe fie-care sticlă.	CEA MAI CLARĂ VEDERE FĂRĂ A OSTENI OCHII	Evitarea Fluorescenței dăunătoare ochilor.
Experiențe făcute cu Razele Roentgen		
Sticle premiate de Academii oculare din Europa și America.		
Depositar general și unic pentru Dobrogea		
P. SCHAPIRA, Bijoutier		
Furnisorul Curței Regale.—Constanța		

D-na DOCTOR IN MEDICINA
Ersilia Cătescu-Nicorescu
DE LA UNIVERSITATEA din BUCURESTI
Specializată în dentișică și boale de gură, la clinica
din Berlin.
— S'a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26. —
CONSULTAȚII 9—12 a. m. și 4—6 p. m.

De vânzare la o distanță de
câțiva kilometri de oraș, așezată
la o distanță de
câțiva kilometri de oraș, așezată
zată lângă stație
de cale ferată, o **Vilă**, compusă din pa-
tru încăperi, cu un teren de patru mil
m. p. cu grăpină, cu vie și pomi fruc-
tiferi.
A se adresa Direcțiunii ziarului.

De Vânzare la Anadolechioi un loc
în întindere de 2236 m.
p. cu 2 fațade, având pe dinsul cea-
returii, beciu boltit, fântină în piatră
în curte, o grădină cu 300 pomi altoiți
și 180 butuci de vițe altoite.
A se adresa D-nei Căpitan Botez, în
localitate.

G. M. MAGUREANU
fost Judecător, Avocat
Str. Dorobanților No. 17

HOTEL ȘERBANESCU
STR. 11 Iunie
○ ○ Sub administrația însuși a proprietarului ○ ○
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE
DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ
ȘI CU PREȚURI MODERATE
Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită.

Farmacia „VICTORIA“
POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)
Fost chimist expert al Vămei Brăila
Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru prepararea pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsele mele clientele:

Pasta dentifrice „Aphrodita“ ultima creațiune în domeniul dentifricelor, neconținând cretă. Curăță dinții fără a-i zgiria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfectează energic gura, lăsând după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de „Aphgurărodita“, care prin calitățile

ei neîntrecutăciute, a fost preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestesie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita“ pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dându-le o culoare roz vie naturală și un luci strălucitor, parfumind și mâna. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 doză pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătaurilor. Vindecare sigură în câteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu“. Remediū sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în câteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, alături a preparatelor de mai sus cit și a oricărui alt medicament, trimițându-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliu.

LEGĂTORIE DE CĂRȚI	TIPOGRAFIE	LIBRARIE	RAME DE INCADRAT
ELEGANȚA	TIPOGRAFIA		ESACTITATE
	DIMITR. NICOLAESCU		
	Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian.		
ACURATEȚA	Asortată cu caracterele cele mai noi și moderne, cum și mașinile cea mai nouă invenție. Este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate, limbi și culori, cu cea mai mare acurateță, esactitate și promptitudine.		PROMPTITUDINE
	Legătorie de Cărți și Incadrare de Tablouri		
	Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.		
	Unicul magazin de LIBRĂRIE și PAPETARIE		
	Mare depozit de Imprimare și Registre pentru	Comunele rurale, Percepții, Parohii etc. etc.	
Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța			